

Voor de eerste keer! Stolpersteine productie in Nederland

Amsterdam, 1 juni 2021

De stichting [STIFTUNG – SPUREN – Gunter Demnig](#) gaat vanaf juni beginnen met de productie van Stolpersteine in Amsterdam. De gedenkstenen worden in een speciaal daarvoor opgericht atelier in de tuin van het Goethe-Institut aan de Herengracht gemaakt. Door deze derde creatieve werkplaats naast Berlijn en Elbenrod zullen de wachttijden voor de aanvragers van Stolpersteine in Nederland duidelijk verminderen en zullen er in de toekomst meer stenen geplaatst kunnen worden.

Stolpersteine, in 1992 ontworpen door de Duitse kunstenaar Gunter Demnig, zijn gedenksteentjes met een messing oppervlak waarmee de slachtoffers van het nationaalsocialisme in de Tweede Wereldoorlog herdacht worden. Elke met de hand gemaakte steen draagt de naam van één persoon met geboortjaar en zijn noodlot. De gedenkstenen worden meestal in de stoep geplaatst voor de laatste zelf gekozen woning van het slachtoffer. Het idee is dat de vroegere bewoners niet vergeten worden.

De toegenomen vraag naar Stolpersteine in Nederland in de laatste jaren zorgt voor lange wachttijden voor de nabestaanden, familieleden, bewoners, buurtverenigingen en organisaties die de stenen aangevraagd hebben.

“Om dit te verhelpen heeft Gunter Demnig een oplossing bedacht, namelijk om Stolpersteine direct in Nederland te gaan produceren”, aldus Alexander Stukenberg, directeur van Stichting Stolpersteine in Nederland. In april heeft Stukenberg een training door Gunter Demnig en Stolpersteine ontwerper Mario Schulz ontvangen. Hij heeft geleerd hoe hij met behulp van een hamer en slagletters de teksten in de messing plaatjes kan maken. Stukenberg gaat vanaf juni officieel in dienst van de Stichting STIFTUNG – SPUREN – Gunter Demnig werken, terwijl hij daarnaast als vrijwilliger de leiding heeft van de Stichting Stolpersteine in Nederland.

In Amsterdam is een eigen werkplaats ingericht waar de stenen gemaakt zullen worden. Daarmee is het Stolperstein-Atelier het enige buiten Duitsland en dit zal zo blijven. Het Goethe-Institut in Amsterdam heeft een grote plek in de tuin van zijn pand aan de Herengracht ter beschikking gesteld. Mikko Fritze, Directeur Goethe-Institut Nederlande: “Toen we hoorden dat Stolpersteine in Nederland geproduceerd zouden worden, hebben we zonder aarzelen aangeboden een werkplaats bij ons neer te zetten. We zijn trots en blij dat we de gelegenheid hebben dit mooie project te steunen en vooruit te helpen. Voor ons is het belangrijk om de herinnering wakker te houden en om mensen dichterbij de geschiedenis van de slachtoffers van het nationaalsocialisme te brengen”.

De Duitse ambassadeur Dirk Brengelmann benadrukt: “Driekwart van de Joodse bevolking van Nederland werd tijdens de Duitse bezetting 1940-1945 vermoord – meer dan in elk ander land in West-Europa. Er waren meer dan 200.000 slachtoffers van het nationaalsocialistische terreur. Dat we door de productie van Stolpersteine in Nederland nu de mogelijkheid krijgen om alle slachtoffers individueel te herdenken is heel belangrijk voor ons”.

Naast locatie en financiële steun heeft Goethe-Institut ook eigen mankracht ingezet. Het houten atelier is ontworpen en gebouwd door Norbèr van Herwaarden, facility manager Goethe-Institut, samen met het vrijwilligersteam van Stichting Stolpersteine. Daarnaast hebben particuliere donateurs uit Nederland en de Verenigde Staten het project financieel gesteund. Geïnteresseerde bezoekers zijn welkom en kunnen het productieproces van de Stolpersteine door de grote ramen volgen.

Officiële opening: 27 mei 2021, Goethe-Institut Nederlande, Herengracht 470, 1017 CA Amsterdam.
Contact: Sophia Karimi, sophia.karimi@goethe.de, Tel. 020-5312900

Contact Stichting Stolpersteine Amsterdam:
Alexander Stukenberg, alexander.stukenberg@stichting-stolpersteine.nl

Openingstijden: Op dit moment alleen op aanvraag.

COVID-19 melding: Op grond van de huidige situatie zijn bezoeken op dit moment helaas niet mogelijk.

